

Mediatiedote: [Julkaisuvapaa maanantaina 10.10.2022 klo 17.00](#)

Kaupunginjohtaja Jarmo Pirhosen talousarvioesitys vuodelle 2023 MUUTOSTEN VUOSI 2023 - EDESSÄ TOIMINNAN JA TALOUDEN SOPEUTUS UUTEEN KOKONAI SUUTEEN

Kuopion kaupunki siirtyy yhdessä koko kuntakentän kanssa vuoden 2023 alusta uuteen aikaan, kun sosiaali- ja terveystaloudet sekä pelastustoimi siirtyvät hyvinvointialueiden vastuulle. Kuntien palvelujen keskiössä ovat jatkossa kasvatusta, sivistystä ja elinvoimaa. Varhaiskasvatusta ja perusopetuksen nettomenot ovat ensi vuoden alusta kaupungin talousarviosta noin 70 %. Kaupunginjohtajan talousarvioesitys on kaupunginhallituksen keuhällä antaman raamin mukaisesti 6,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Kaupungin rooli elinvoiman, sivistyksen ja hyvinvoinnin ylläpitäjänä korostuu

Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyessä kaupungin talouden rakenne muuttuu merkittävästi; kaupungin miljardin euron budjetti putoaa noin 500 miljoonaan euroon. Myös kaupungin henkilöstömäärä lähes puolittuu 3400 henkilöön. Vuoden 2023 alusta perusopetus ja varhaiskasvatusta muodostavat ylivoimaisesti suurimmat kaupungin palvelut.

- Ennakoitu hyvä verotulokehitys antaa mahdollisuuden esittää kasvun ja oppimisen sekä hyvinvoinnin edistämisen palvelualueille annetun raamin ylitystä. Palvelu- ja investointitarpeisiin on kuitenkin vastattava maltillisesti, jotta menokasvu ei karkaa tulokehitykseen verrattuna liian nopeaksi, kaupunginjohtaja **Jarmo Pirhonen** toteaa.

Vertailukelpoinen toimintakatteen kasvu koko kaupungin tasolla on tämän vuoden talousarvioon verrattuna 7,4 %. Suurimmat menopaineet aiheutuvat kunta-alan palkkatarkistuksista sekä uusien ja peruskorjattujen tilojen käyttökustannuksista. Yleinen kustannuskehitys ja erityisesti energian hinnannousu rasittavat kaupungin taloutta.

- Palvelualueiden menokehitys ei voi lähivuosina jatkua tulevan vuoden nopeudella. Jatkossa on entistä tärkeämpää arvioida liikkumavara jo toimitiloja rakennettaessa ja uudistettaessa. Näen myös edelleen käyttämättömänä mahdollisuutena palveluverkostojen ylikunnallisen tarkastelun ja kehittämisen.

Investointitaso edelleen korkealla

Suurimmat investoinnit ovat edelleen koulut ja päiväkodit. Riistaveden koulukeskus valmistuu ja Puijonlaaksossa sijaitsevan Sinikellon päiväkodin rakentaminen alkaa. Savilahden luolastoon tulevan liikunta- ja tapahtumakeskuksen rakentaminen etenee. Koko suunnitelmakaudella 2023 – 2026 kaupungin investointimenot ovat noin 400 miljoonaa euroa.

Suuren investointiohjelman toteuttaminen heijastuu jatkuvuutena kaupungin tuloslaskelmaan. Rakennuskannan uudistuessa kasvavat tilojen käyttökustannukset, ellei samanaikaisesti tiloja pystytä käyttämään tehokkaammin tai jopa luopumaan tiloista. Jokainen valmistunut investointikohta kasvattaa poistoja. Kaupungin tulorahoituksen jäädessä tälläkin suunnitelmakaudella riittämättömäksi, tarvitaan investointien rahoittamiseen pitkäaikaista lainaa. Lainakannan kasvun ja korkotason nousun yhteisvaikutuksen aiheuttama korkomenojen lisäys näkyy jo ensi vuonna.

Kunnallisveroprosentti 8,11 prosenttiin

Hyvinvointialueelle siirtyy hieman yli puolet kaupungin kaikista menoista ja hieman alle puolet henkilöstömenoista. Hyvinvointialueen toiminta rahoitetaan leikkaamalla kaikkien kuntien veroprosentteja

12,64 %-yksiköllä ja kuntien saamaa yhteisövero-osuutta noin yhdellä kolmasosalla. Kuopion veroprosentti muuttuu 20,75 prosentista 8,11 prosenttiin.

Lisäksi kuntien valtionosuuksien laskentaperusteet muuttuvat, jatkossa merkityksellisiä ovat nuoret ikäluokat. Kuntien valtionosuuksiin vaikuttaa lisäksi hyvinvointialueuudistukseen liittyvät tasauserät, joiden laskenta perustuu kunnilta hyvinvointialueelle siirtyvien tulojen ja menojen tasapainoon.

Talousarvion keskeisiä tunnuslukuja

	TP2021	TP2022 ennuste	TA2023
Vuosikate M€	61,1	45,1	61,0
Vuosikate % poistoista	125	87	111
Verotulot M€	524,2	548,9	298,4
Verotulojen muutos %	7,8	4,5	--
Nettoinvestoinnit M€	76,3	99,9	86,4
Investointien tulo-rahoitus %	77	43	67
Yli-/alijäämä M€	12,5	-6,4	6,1
Lainakanta €/asukas	3592	3690	3878

Luvut sisältävät kaupungin ja taseyksiköt.

Kuopion asukasmäärä oli elokuun lopussa 122 141. Väestönmuutos tammi-elokuulta 2022 on 598 henkeä, joka oli 456 henkeä vähemmän kuin viime vuonna tammi-elokuussa. Tavoitteena oleva vuosittainen 1200 asunnon rakentaminen saavutetaan jo valmistuneiden asuntojen perusteella tänäkin vuonna.

Kuopio kamppailee edelleen talouden tasapainon kanssa

Vaikka vuoden 2023 talousarvio on ylijäämäinen, on kaupungilla edelleen talouden tasapainon kanssa paljon tehtävää. Vuonna 2024 verotulojen määrä pienenee, koska vuodelle 2023 tulevat kertaluonteiset verotilitykset vanhalla kunnallisveroprosentin tasolla poistuvat. Muutos merkitsee vuonna 2024 alijäämäistä tulosta, vaikka toimintakatteen kasvu pystyttäisiin pitämään lähellä nollaa.

- Avainkysymys on, mikä on Kuopion kaupungille riittävän hyvä palveluverkko ja miten muuttuneessa tilanteessa turvataan kasvun edellytykset ja kuntalaisten kannalta keskeiset palvelut. Kuopion vetovoima, asukastyytyväisyys sekä hyvä poliittinen päätöksentekokulttuuri ja osaava henkilöstö antavat kuitenkin vahvan pohjan, joka vie meitä eteenpäin, kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen toteaa.

Talousarvion käsittely jatkuu kaupunginhallituksen päätöskokouksessa 31.10. Kaupunginvaltuusto käsittelee talousarvion ensimmäisen kerran 14.11. ja päättää talousarviosta 2023 ja taloussuunnitelmasta 2023 - 2026 kokouksessaan 28.11.

Kaupunginjohtajan talousarvioesityksen esittelymateriaali ja kaupunginjohtajan talousarvioesitys kokonaisuudessaan ovat katsottavissa osoitteessa www.kuopio.fi/fi/talousarvio.

Lisätietoja:

kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen, 044 718 2790
talousjohtaja Marja-Leena Martikainen, 044 718 2153